

Háttéranyag

Az Árnycikormány részére

Az aszály következményeiről,
a mezőgazdasági vállalkozások helyzetéről

A 2022-es évben rég nem látott aszály sújtotta Magyarországot, különösen az Alföldet. Egyes megyékben (Jász-Nagykun-Szolnok, Békés, Csongrád, Borsod-Abaúj-Zemplén) a június végéig lehullott csapadék mennyisége nem érte el a 100 mm-t, ahol ennél több csapadék hullott, a nyári hóhullámok és a talajok a csapadékszegény 2021-es őszi és téli következtében alacsony nedvességtartalma okán szintén komoly aszálykárok jelentkeztek.

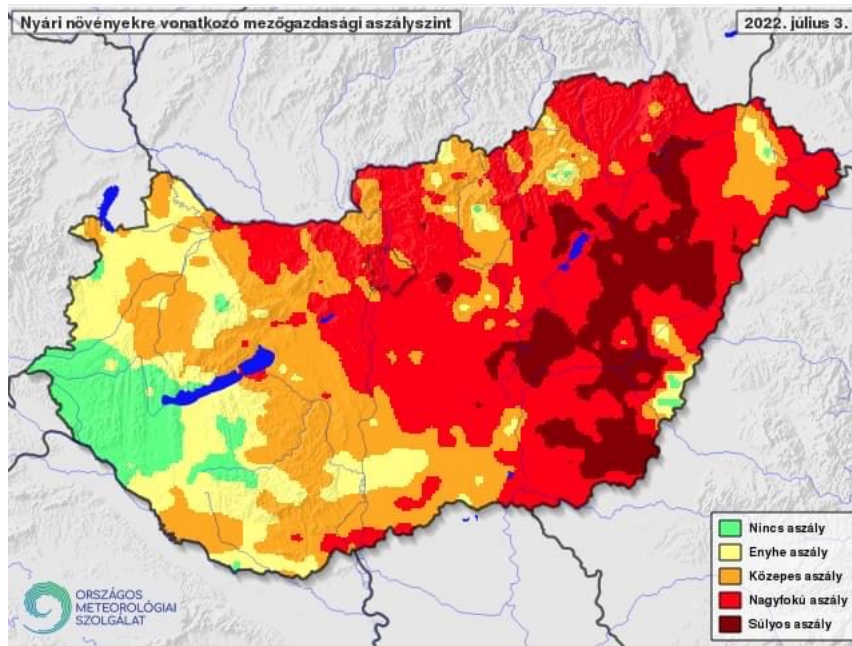
Míndezek alapján megállapítható, hogy 2022-ben **Magyarország nagyrésze aszálykárral érintett**. Az őszi vetésű gabonák és a repce az átlagosnál alacsonyabb, de még elfogadható termésszinttel kerültek betakarításra, viszont a napraforgó, kukorica és a gyepek (kaszálók) sok helyen ötven százalékban, vagy azt meghaladó mértékben károsultak. **1 millió hektáron teljes mértékben megsemmisült a termés**, ez az ország szántóterületének húsz százaléka, a **kárérték 1.000 milliárd Ft**. Számszerűen több ezer mezőgazdasági vállalkozás, százezres nagyságrendű kistermelő érintett közvetlenül, de **közvetetten a teljes lakosság**. Az amúgy is emelkedő **élelmiszerárakat tovább növeli**, hogy Magyarországon a lokális alapanyaghiány miatt nagyobb ütemben emelkednek az árak, az érintett vállalkozások komoly pénzügyi nehézségekkel néznek szembe, a tőkeszegény kisvállalkozások a csőd szélére kerülnek, a tőkeerősebb nagyok pénzügyi tartalékaik felélésével, beruházásaik leállításával tudnak túlélni.

A kormány eddigi intézkedései nem jelentenek valódi segítséget, számszerűen néhány milliárd Ft-ot juttatnak a bajba jutott gazdálkodóknak, miközben ezermilliárdos a kár. **Valódi segítséget a kárenyhítési alap feltöltése és előrehozott kifizetések jelentenének** (a kárenyhítési alap is üres jelenleg, az ebből folyósított kifizetések pedig mindig a tárgyévet követő évben történnek).

Az azonnali problémákon túl az idei aszály arra is rámutat, hogy az **öntözésfejlesztésben nem történt érdemi előrelépés**, Magyarországról továbbra is több víz folyik ki, mint amennyi beérkezik az országba (negatív az ország vízmélege), nem épültek víztározók, az öntözött terület nagysága ma nem éri el a rendszerváltás előtti szintet (120.000 vs. 240.000 ha). **Magyarország élelmiszerbiztonságának jövőbeli megtartása érdekében a vízgazdálkodási infrastruktúra komoly fejlesztésére** (víztározók, öntözőcsatornák) **van szükség**. (Pld. míg Portugáliában az elmúlt években 300.000 ha-t tettek öntözhetővé, Magyarországon a teljes öntözött terület nem éri el ezt a szintet.)

Melléklet

- Magyarország aszálytérképe, 2022. július



2022. szeptember 25.